

27 BIHANGET TILL DETTA NUMMER.

Freja n:o 89 12.XI 1841

Med detta nummer följer ett Bihang, som skall utgöra en försvarsskrift för Judendomen. Läsaren finner, att dess förf. i någon mån lärt sig sitt språk och sitt sätt att citera af de »hederliga och anständiga» männen i Biet. Huruvida Gamla Testamentet lärer kristlig människokärlek, derom kan hvar och en öfvertyga sig, och kan dertill redan dömmas af de få prof vi i föregående nummer anförst. Ins. citerar 5 Mos. 23:7, men tiger med den af oss anförda versen 6: »Du skall dem hvarken godt eller ära bevisa i alla edra lifsdagar evinnerliga.» Han talar om »Mosaiska lagens humanitet mot slafvar», men han förtiger, att blott en »Ebreisk träl» »på sjunde årena skall utgå fri och ledig» (2 Mos. 21:2), hvaremot det om »fremlingar» heter: (3 Mos. 25:46) »j skolen äga dem, och edor barn efter eder till en evig ägo, dem skolen j låta vara trälar», samt att, om någon »slår sin träl, så att han dör», men denne »lefver öfver en eller två dagar, så skall han (dråparen) icke lida der straff före; ty det är hans penningar» (3 Mos. 21:21). Hos Ins. får man väl ej förutsätta »fullkomlig obekantskap med den Hel. Skrift», utan han citerar blott, som honom godt synes. Hvad särskilt Judarnes förhållande till fremlingar angår, så finnas derom i Gamla Testamentet många goda allmänna föreskrifter, men i praktiken ser det annorlunda ut, och Guds befallningar hafva då en annan lydelse. Till hvad vi förut anförst, foga vi ett bud, som ännu icke torde sakna all efterföljd bland Judarne: »På den främmande må du ockra, men icke på dinom broder; på det Herran din Gud skall välsigna dig» (5 Mos. 23:20). Med ett ord: oakadt vår »fullkomliga obekantskap med den H. Skrift», kan Ins. icke ur densamma bevisa, hvad som skulle bevisas. Han hade derföre gjort bättre uti att lemna den å sido och anförä bevis ur de undervisningsböcker, Judiska församlingen härstädes begagnar. Lära de en kristlig människokärlek och förkasta alla mot denna stridande bud i Gamla Testamentet, så är det väl. Likaså om de inga andra Messianska förhoppningar uttala, än dem, de Kristna hysa. Ty äfven hvad Ins. i detta afseende anförst, bevisar intet, då så väl Skriften som församlingens lärares skrifter äfven bevisa motsatsen, att nemligen Messias skall blifva endast en förlossare för Israels barn. Ins. påstår vidare, att för Judarne endast lagen gällde. Att denna i de minsta detaljer affattade lag är en gudomlig, som everdeligen bör af Israels barn hållas, detta är ett band på andans frihet och ett hinder för all andlig utveckling, som väl är större, än det band oförnuftiga ifrare bland de Kristna genom symboliska böckerna vilja pålägga samvetsfriheten, och hvars frånvaro i afseende å Judarne Ins. räknar dessa till förtjenst. Dock vi fråga ej, med hvad rätt dessa af nämnda lag utvälja ett och förkasta ett annat, ty denna rätt är förnuftets. Men derföre tillhör det dem att sammanfatta, hvad för närvarande i deras församling läres, och bringa det till deras kunskap, bland hvilka de söka medborgarerätt. Ty att dessa bedömma dem efter Gamla Testamentets läror är naturligt, och detta kan icke få namn af fördom.